

ارزیابی ارتباط صرف صبحانه، عوامل اجتماعی-اقتصادی و وضعیت بهداشت دهان با شاخص dmft

در کودکان ۳-۵ ساله‌ی رفسنجان

استاد راهنما: دکتر آناهیتا بزرگمنش، دکتر محسن رضائیان

نگارش: نازنین کامیاب

شماره: ۳۱۹

چکیده

مقدمه:

پوسیدگی دندانی زودرس دوران کودکی یکی از بیماریهای مزمن شایع در کودکان کم سن و سال است. رژیم غذایی سالم در کودکان از اهمیتی خاص برخوردار است زیرا آنان جهت رشد و نمو به آن نیاز دارند. برخی مواد غذایی به ویژه کربوهیدرات های ساده تولید اسید توسط باکتریهای مولد پوسیدگی دهان را به منظور دمیترالیزاسیون دندان ها تسهیل می کنند.

این پژوهش برای ارزیابی ارتباط صرف صبحانه، عوامل اجتماعی - اقتصادی و وضعیت بهداشت دهان با شاخص dmft در کودکان ۳-۵ ساله ی رفسنجان انجام گرفت.

مواد و روش ها:

در این پژوهش توصیفی- مقطعی پیشینه غذایی هفت روزه در وعده صبحانه و میان وعده ها، وضعیت اجتماعی اقتصادی و وضعیت بهداشت دهان ۲۰۰ کودک ۳-۵ ساله در سطح مهد کودکهای شهرستان رفسنجان مورد مطالعه قرار گرفت. اطلاعات از طریق پرسشنامه و معاینات کلینیکی جمع آوری شد. بعد از جمع آوری اطلاعات، داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۴ و تست های آماری دقیق فیشر (Fisher's Exact test) ، مجذور کای (Chi- Square)، تی تست (t-test) و آنالیز واریانس یک طرفه (ANOVA) محاسبه گردیدند. سطح معناداری در همه‌ی آزمونهای آماری ($p < 0/05$) در نظر گرفته شد.

یافته ها:

بسیست و نه درصد کودکان مورد بررسی عاری از پوسیدگی و ۷۱٪ مبتلا به پوسیدگی دندان‌های زودرس بودند. میانگین مصرف هفتگی میان وعده‌ها در کودکان مبتلا به پوسیدگی دندان‌های زودرس ($20/77 \pm 39/02$) بیشتر از کودکان عاری از پوسیدگی ($15/87 \pm 38/15$) بود اما رابطه معنادار نبود ($p > 0/05$). میانگین دفعات مصرف هفتگی تخم مرغ، چای شیرین و آبمیوه در وعده صبحانه به طور معناداری در کودکان دچار پوسیدگی دندان‌های زودرس بیشتر از کودکان عاری از پوسیدگی دندان‌های بود ($p < 0/05$). با بالا رفتن سطح تحصیلات والدین فراوانی نسبی کودکان مبتلا به پوسیدگی دندان‌های زودرس کاهش داشت اما رابطه معنادار نبود ($p > 0/05$). میانگین تعداد دفعات روزانه مسواک زدن در کودکان عاری از پوسیدگی دندان‌های بیشتر از کودکان مبتلا به پوسیدگی زودرس دندان‌های بود اما رابطه معنادار نبود ($p > 0/05$). در گروه سنی بالاتر میانگین پوسیدگی زودرس دندان‌های به طور معناداری بیشتر از حالت عاری از پوسیدگی بود ($p < 0/05$).

نتیجه گیری

با بالا رفتن سن کودک تعداد دندان‌های پوسیده نیز افزایش یافت که خود دلیلی بر دخالت مستمر عوامل پوسیدگی‌زا در طی زمان است. رعایت موازین بهداشت دهان کمتر، سطح تحصیلات والدین پایین‌تر و مصرف نوشیدنی‌های شیرین مثل چای شیرین و آبمیوه در وعده صبحانه در کودکان مبتلا به پوسیدگی زودرس دندان‌های بالاتر بود.

واژه‌های کلیدی:

پوسیدگی دندان‌های زودرس دوران کودکی، صبحانه، بهداشت دهان، عوامل اجتماعی-اقتصادی، کودکان ۳-۵ ساله (پیش دبستانی)، شاخص dmft (پوسیدگی، از دست رفتن و ترمیم دندان شیری)